

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

حجره‌ای که غریب مانده است

سیدحسین طاهرزاده سال ۱۲۶۱ خورشیدی در اصفهان متولد شد. سال ۱۲۷۸ به تهران آمد و با جهانگیرمیرزا آشنا شد. جهانگیرمیرزانوه حسام‌السلطنه و جوان خوش‌ذوقی بود که ویولن می‌نواخت و در منزلش یک دستگاه حافظ‌الاصوات (فونوگراف) داشت. طاهرزاده در منزل حسام‌السلطنه با هنرمندان مشهوری چون میرزاحبیب سماع حضور و میرزا عبدالله آشنا شد. همچنین در منزل ظهیرالدوله با درویش خان نوازنده مشهور تار آشنا شد و

پس از آن سال‌ها دوست و همکار بودند. طاهرزاده در کنسرت‌های انجمن اخوت که به تشویق ظهیرالدوله تشکیل می‌شد شرکت می‌کرد و غالباً عواید اینگونه کنسرت‌ها به امور خیریه و کمک به مستمندان اختصاص می‌یافت. سال ۱۲۸۹ خورشیدی برای ضبط صفحه به همراه درویش خان و باقرخان رامشگر و… به لندن رفت. این سفر از راه روسیه انجام گرفت و در بین راه گروه در شهر رشت توقف داشته و به تقاضای مجاهدان مشروطه سه شب به اجرای کنسرت پرداختند.

طاهرزاده یک بار هم به همراه درویش خان و اقبال‌السلطان و عبدالله دوامی برای ضبط صفحه گرامافون عازم قفقیس شد. بافروش صفحات مذکور در ایران شهرت سیدحسین طاهرزاده افزایش یافت و چهره‌ای شناخته‌شده در میان خوانندگان آن دوره شد.

او در دوران میانسالی و کیهولت فقط در جمع دوستان آواز می‌خواند. او خواننده‌ای صاحب سبک بود که هم در اجرای قطعات آوازی و هم تصنیف‌ها و قطعات ضربی تبحر داشت. قمرالملوک وزیری، ادیب خوانساری و محمدرضا شجریان از سبک او پیروی کرده‌اند. وی روز دهم شهریور سال ۱۳۳۴ وفات یافت و در گورستان ظهیرالدوله به خاک سپرده شد.

خودزنی / محیط زیست

چیزی به نام اقیانوس بکر وجود ندارد

حدود ۹۰ درصد پرندگان دریایی مواد پلاستیکی بلعیده‌اند

براساس یک تحلیل تازه، حدود ۹۰درصد پرندگان دریایی، مواد پلاستیکی بلعیده‌اند به طوری که احتمالاً حداقل بخشی از آن در بدن این حیوانات باقی‌مانده است. به گزارش سرویس محیط‌زیست خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، این مطالعه نتیجه‌گیری می‌کند تا زمانی که روند ورود زیاله به اقیانوس های جهان ادامه دارد، اوضاع برای پرندگان بدتر هم خواهد شد.

«اریک ون سبیل» از مسئولان این مطالعه می‌گوید اقیانوس‌ها اکنون آکنده از پلاستیک هستند و تقریباً قطعی است که تا سال ۲۰۵۰، لاشه هر پرنده‌ای کشف شود بتوان در آن یک قطعه پلاستیک پیدا کرد. دکتر ون سبیل و همکارانش گزارش خود را در نشریه «پی‌ان‌ای اس» منتشر کرده‌اند.

به گزارش بی‌بی‌سی، این تحلیل از یک جهت شوکه‌کننده است اما از سایر جهات به طرز غم‌انگیزی آشناست. مطالعات متعدد اکنون حجم روزافزون زیاله‌های پلاستیکی که با جریان باد یا آب‌به دریاها می‌ریزد را آشکار کرده و این روند تأثیری مخرب بر زیستگاه آبزیان دارد. برای پرندگان که دائم دنبال غذا می‌گردند، یک فنک پلاستیکی یا در بطری که برآق باشد می‌تواند همچون یک ماهی جلوه کند. اگر این مواد بلعیده شود ممکن است در دستگاه گوارش پرندگان بماند، چون از آن رد نمی‌شود و سلامت حیوان را به خطر می‌اندازد. با افزایش انبوه زیاله‌های پلاستیکی در اقیانوس‌ها – براساس یک تخمین حدود هشت میلیون پِن در سال – خطرات بیشتری حیات وحش را تهدید می‌کند.

دانشمندان استرالیایی و انگلیسی در مقاله خود در «پی‌ان‌ای اس» چند دهه مطالعات در این زمینه را مرور کردند تا روند کتَش و واکنش پرندگان و این زیاله‌ها را ردگیری و درک کنند. داده‌ها نشان می‌داد که در سال ۱۹۶۰، شاید تنها در بدن کمی بیش از ۵درصد پرندگان قطعات پلاستیکی پیدا شود اما امروز این رقم حدود ۹۰ درصد است. همچنین بر اساس پیش‌بینی تیم کارشناسان با ادامه این روال تا ۲۰۵۰ این رقم به ۹۹ درصد کل پرندگان دریایی خواهد رسید؛ یعنی تقریباً هیچ پرنده‌ای نخواهد بود که از این آلودگی متاثر نشده باشد. در جهان حدود ۳۰۰ گونه مختلف پرنده دریایی وجود دارد. متخصصان می‌گویند پرندگان بیش از هر جاد در نوری در اقیانوس جنوبی در نزدیکی استرالیا، آفریقای جنوبی و آمریکای جنوبی با خطر روبه‌رو هستند. اینها جاهایی نیستند که بیشترین زیاله پلاستیکی شناور باشد بلکه نقاطی است که بیشترین پرندگان را دارد.

زمانی تصور می‌شد این ناحیه بکرتربین آب‌های جهان را داشته باشد اما اکنون آنقدر آلوده است که دسته‌بزرگی از گونه‌ها در تماس با زیاله قرار می‌گیرند. دکتر ون سبیل گفت: دیگر چیزی به نام اقیانوس بکر وجود ندارد. تک‌تک اقیانوس‌ها اکنون آکنده از پلاستیک هستند. بعضی بیش از سایرین اما در یافتیم که حتی در اقیانوس هایی که مشهور به آلودگی به پلاستیک نیستند هم حالا مقدار زیادی زیاله پلاستیکی هست و این همان جایی است که بیشترین زیان را وارد می‌کند چون همه پرنده‌ها آنجا هستند. یکی دیگر از یافته‌های این گزارش این است که این مشکل واقعا قابل حل است. فقط اگر بتوان جریان زیاله‌های پلاستیکی به سمت اقیانوس‌ها را بند آورد، پرندگان دریایی ظرفیت بهبودی سریع را دارند. « کریس ویلکاک» از موسسه پژوهشی فدرال استرالیا (CSIRO) گفت: این مشکل متفاوت از چیزی مثل تغییرات آب و هوایی است، چون درمان نسبتاً آسانی دارد.

فارسی را پاس بداریم

هوایماهای یک‌سویه به بازار می‌آیند

دیروز در همین روزنامه فقیحه خودمان چشمم که به تیترب یک افتاد جا خوردم. اما چون طبق معمول کار به دقیقه‌نود کشیده بود وقت نداشتیم گیر ندامد و اظهار نظر نکردم. البته گیر ندادن و اظهار نظر نکردن من دو دلیل عمده دیگر هم داشت؛ یکی اینکه اگر هم حرفی می‌زدم هیچ‌کس اهمیتی نمی‌داد و برای حرفم‌تره هم چرذ نمی‌کرد. دیگر اینکه دیدم در جایی که خدا روزی ستون روز بعد «فارسی را پاس بداریم» را پیش‌پیش برابرم فرستاده چرا باید ناشرکری کنم و تبتیری را که می‌توان صداها کلمه در توضیح غلط بودنش نوشت از دست بدهم؟ در شرایطی که ما در روزنامه خودمان به اندازه کافی گاف و اشتباه و غلط‌تابیی و نگارشی و ویرایشی داریم چرا باید دست به سوی بیگانگان دراز کنیم و دستگاه غلط‌یابم را در مطالب آنها فعال کنم؟ به فرموده شاعر:

سال‌ها دل طلب جام‌از ما می‌کرد

و آنچه خود داشت ز بیگانه‌تمنای می‌کرد

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

از «کتیبه باستانی بیستون» تا «این نیز بگذرد»

انتشار دومین چاپ «درآمدی بر بینامتنیت» با ویرایش جدید

«درآمدی بر بینامتنیت» تالیف بهمن نامور مطلق، معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی سازمان میراث فرهنگی با ویرایش جدید از سوی نشر سخن تجدید چاپ شد. «درآمدی بر بینامتنیت» نخستین جلد از مجموعه «نظر به‌ها و نقدهای ادبی-هنری» است که برای نخستین بار در سال ۱۳۹۰ منتشر شد. این کتاب به دلیل آنکه نخستین اثر تالیفی به‌زبان فارسی در این موضوع بود بسیار مورد استقبال قرار گرفت و چندی پس از انتشار نایاب شد.

انتشارات سخن به تازگی دومین چاپ «درآمدی بر بینامتنیت» را در دسترس مخاطبان قرار داده است. این نوبت از چاپ کتاب همراه با ویرایشی جدید صورت گرفته، ضمن اینکه مولف مقدمه تازه‌ای نیز بر کتاب نوشته است.

این کتاب به دو بخش عمده تقسیم می‌شود؛ بخش نخست به معرفی و شرح نظر به‌پردازان مشهور در این عرصه اختصاص دارد. در بخش دوم نیز نویسنده با عنوان «بینامتنیت و بینا‌هنری» با استفاده از نظریه‌های مطرح‌شده در بخش اول به خوانش و مطالعه بینامتنی دو اثر هنری ایرانی «کتیبه باستانی بیستون» با مانده از دوران هخامنشیان و نقاشی «این نیز بگذرد» اثر پرویز کلازتری پرداخته است. به عبارتی نامور مطلق در این بخش سعی در بومی‌سازی نظر به‌های بینامتنیت داشته است. به گفته نامور مطلق «درآمدی بر بینامتنیت» جلد دومی هم دارد که به احتمال بسیار تا زمستان امسال (۱۳۹۴) در دسترس مخاطبان قرار می‌گیرد.

چاپ نخست کتاب «درآمدی بر بینامتنیت» در سال ۱۳۹۰ با شمارگان دو هزار و ۲۰۰ نسخه، ۴۳۹ صفحه و بهای هفت هزار و ۵۰۰ تومان از سوی انتشارات سخن روانه کتابفروشی‌ها شده بود.

بهمن نامور مطلق متولد ۱۳۴۱ تهران و دارای مدرک ادبیات تطبیقی از دانشگاه بلز باسکال در کلرمون فرانسه است و اکنون به عنوان عضو هیات علمی و دانشیار گروه فرانسه دانشگاه شهید

من: دهکده‌ها بیض حقایق هستند
او: مردم‌ده یا تو موافق هستند
ناگاه صدای خیس رعدی بیچید:
باران که بیاید همه عاشق هستند
(ارج زبردست)

سوت پایان

درآمدی بر بینامتنیت
بهمن نامور مطلق
نشر سخن
شمارگان: ۲ هزار و ۲۰۰ نسخه
قیمت: ۷ هزار و ۵۰۰ تومان
صفحه ۴۳۹

روانه کتابفروشی‌ها شده‌اند. مجموعه «نظر به‌ها و نقدهای ادبی-هنری» با نظارت نامور مطلق از سوی انتشارات سخن منتشر می‌شود. ششمین جلد از این مجموعه نیز با عنوان «درآمدی بر

اسطوره‌شناسی» به قلم خود نامور مطلق است.

از دیگر مجلدات این مجموعه می‌توان به این عناوین اشاره کرد: «نشانه-معناشناسی دیداری»

تالیف حمیدرضا شعبری، «درآمدی بر آیکونولوژی» تالیف ناهید عبدی و «چیستی ترجمه در هرمنوتیک» تالیف مرتضی بابک معین.

گردش روزگار برعکس است

طرح: داوود صفاری

هوای امروز تهران در شرایط ناسالم...

با کاروان حله / اخبار هنر

سلفی شجریان و همسرش در بیمارستان

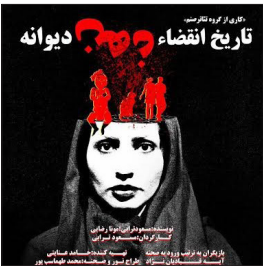

حمیدرضا نوربخش شاگرد محمدرضا شجریان درباره جزئیات بیماری و زمان ترخیص این استاد آواز اطلاعاتی در اختیار هنرآنلاین قرار داد. حمیدرضا نوربخش مدیرعامل خانه موسیقی و شاگرد محمدرضا شجریان در باره وضعیت استاد خود گفت: استاد شجریان زمانی که در سفر بودند دچار بیماری آنفولانزا می‌شوند و این بیماری در زمان پروازشان شدت گرفته و به ریه‌های ایشان سرایت می‌کند.

ناچار استاد به بیمارستان رفته و آنجا تحت نظارت پزشکان حاذق قرار می‌گیرند. نوربخش ادامه داد: بنده دیروز به ملاقات ایشان رفتم و خدا را شکر حال جسمی‌شان بهبود یافته بود، قرار است ایشان طی امروز و فردا بعد از طی مراحل کامل در مان از بیمارستان مرخص شوند. همچنین همسر استاد آواز ایران دیروز دوشنبه ۹ شهریورماه یک عکس سلفی با شجریان روی صفحه خود در اینستاگرام قرار داد. او در زیر این عکس خبر بهبودی او را به هواداران داد. همچنین در دوزخ اخیر حسن فریدون دستیار ویژه رئیس جمهور برای ابلاغ سلام دکتر حسن روحانی به ملاقات او در بیمارستان رفت. دکتر حسن هاشمی وزیر بهداشت نیز روز گذشته دسته گلی برای وی به بیمارستان فرستاد و خودش امروز صبح به دیدن استاد رفت.

شجریان از پنجشنبه هفته گذشته در بیمارستان بستری شده به دلیل مشکل قدیمی ریه‌اش تحت مداوای پزشکان قرار گرفته است. گویا یک سرماخوردگی این بیماری کهنه را تشدید کرده است.

داستان یک زن منفی‌باف!

کارگردان نمایش «تاریخ انقضای ذهن دیوانه» درباره داستان نمایشش توضیح داد: در این نمایش زن شوهری را می‌بینیم که زن قصه به دلیل نازایی، دچار توهم می‌شود و دائم فکر می‌کند همسرش به او خیانت می‌کند در حالی که همسرش فردی کاملاً وفادار و متعهد است. مسعود ترابی ادامه داد: هرچند داستان در فضایی رئال رخ می‌دهد، ولی ما سعی کردیم این معضل اجتماعی را در قالب کمدی

ارائه کنیم. برای نشان دادن این موضوع زغال، وارد فضای سورئال می‌شویم و در این فضای سلفی می‌کنیم بافضاشکنی، نوعی فانتزی- کمدی ارائه‌دهیم که مخاطب موضوع را بهتر درک کند. این کارگردان تئاتر درباره‌ی فضای نمایش توضیح داد: در ابتدای نمایش خواب‌یک‌زن‌را نشان می‌دهیم؛ برای نشان دادن آن سعی کردیم از نورپردازی و سایه‌ها و ماسک‌های بلک‌لایت استفاده کنیم و به این ترتیب در قالب فرمو در فضایی کاملاً سورئال خواب‌را به شکلی اغراق شده نشان بدهیم. ترابی درباره موسیقی به کار رفته در این نمایش نیز گفت: موسیقی کار انتخابی است و با توجه به پیشرفت داستان و به تناسب متن انتخاب شده است که قطعه‌ای مشهور از «تایتانیک» هم به منظور القای فضای نوستالژیک در بین این قطعات وجود دارد.

نمایش «تاریخ انقضای ذهن دیوانه» با بازی آیبه قبادیان‌نژاد، محمدرضا رشیدی، محمد طهماسب‌پور، سوگل نواب‌صفوی، کامیاز نیک‌امیز و لیلیا میرحسینی از پنجم شهریور در تماشاخانه‌ی استاد فنی‌زاده روی صحنه رفته و تا ۲۷ شهریور نیز هر روز اجرا خواهد شد.

است که دو سویه به یک‌سویه باشد؟ بد نیست اگر در ساختن ترکیبات وصفی و اضافی اندکی به ربط و نسبت مضاف و مضاف‌الیه، و صفت و موصوف دقت کنیم.

قطار یک وسیله‌نقلیه است؛ مثل کشتی، اتوبوس، هواپیمای… اگر قطار می‌تواند یک‌سویه! یا به عبارتی یک‌طرفه! باشد لابد از فردا کشتی یک‌طرفه و اتوبوس یک‌طرفه و هواپیمای یک‌طرفه و دوزخه یک‌طرفه و جت‌اسکی یک‌طرفه و موتورسیکلت یک‌طرفه و… هم به بازار خواهد آمد.

اصلاً فکر نکنید با این مثال‌ها قصد دست‌انداختن تیترب یا شده‌ام رادرم. با ذکر این عبارات می‌خواهم نشان بدهم که اگر به معنا و کارکرد واژه‌هایی که به کار می‌بریم دقت کنیم، یاد می‌گیریم آنها را در جای خودشان بنشانیم.

واژه‌ها حرمت دارند. حیات دارند. شخصیت دارند. نادیده گرفتن این ویژگی‌ها یعنی به قتل رساندن واژه. و در ریفا دروغ که ما چه‌بی‌شمار واژه را در زبان خود به قتل رسانده‌و می‌رسانیم‌بی‌آنکه‌آب

از آب تکان بخورد…

بله، ما خودمان در این روزنامه به خودکفایی در زمینه تولید غلط رسیده‌ایم و می‌توانیم خط صادرات آن را نیز به زودی راه‌اندازی کنیم. دیگر چه نیازی هست به اغیار؟

آب در کوزه و تشنه‌لبان می‌گردیم

یار در خانه و ماگرد جهان می‌گردیم

القصه! تیترب یک روزنامه الکترونیک تابناک این بود: «قطار یک‌سویه تحمل‌گرا نیست».

نمی‌دانم همکارانم در تحریریه تابناک این تیترب را از سخنان یکی از مسئولان مملکتی برداشته‌اند یا از افاضات خودشان است؟ (راستش خجالت کشیدم بیبرسم چون احتمال داشت بنزبم زیر خنده و خب قیاحت داشت در عالم همکاری…) اما در هر حال می‌خواهم توجه شما و همکارانم را به این نکته جلب کنم که ما در عالم امکان چیزی به نام «قطار یک‌سویه» نداریم. یعنی هنوز علم بشر به آن درجه از اعتلا نرسیده که بتواند چنین قطاری بسازد.

خب آخر پدرآمرزیده‌ها! قطار یک‌سویه دیگر چه صیغه‌ای است؟ مگر قطار، جاده است یا خیابان